

Taristuministri määruse „Hüdrograafiliste mõõdistustööde loetelu, loa andmise ja mõõdistustöö aruande heakskiitmise kord ning nõuded mõõdistustöö tegemisele“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse meresõiduohutuse seaduse (MSOS) § 47 lõike 5 alusel.

Eelnõu eesmärk on ajakohastada hüdrograafilise mõõdistustöö tegemise nõudeid, mis on kehtestatud majandus- ja taristuministri 20. detsembri 2022. a määruses nr 102 „Hüdrograafiliste mõõdistustööde loetelu, loa taotlemise, andmise ja mõõdistustöö aruande heakskiitmise kord ning nõuded mõõdistustöö tegemisele“. Eelkõige täpsustatakse nõudeid mõõdistustöö loa taotlusele, samuti loa andmist. Sadama akvatooriumi ja sissesõidutee hüdrograafilise mõõdistamise puhul võimaldatakse anda mõõdistustöö luba senise ühekordse mõõdistamise asemel pikemaks perioodiks, mis vähendab mõõdistustöö tegijate ja sadamapidajate halduskoormust ning Transpordiameti töökoormust.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi merendusosakonna õigusnõunik Anton Merits (anton.merits@kliimaministeerium.ee) ja Transpordiameti merendusteenistuse hüdrograafiaosakonna juhataja Peeter Väling (peeter.valing@transpordiamet.ee). Eelnõu ja seletuskirja koostamisel konsulteeriti Kaitseväe esindajatega. Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Helen Holtsman (helen.holtsman@kliimaministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Inge Mehide (inge.mehide@justdigi.ee).

Eelnõu ei ole seotud ühegi praegu menetluses oleva eelnõuga, Euroopa Liidu õiguse rakendamisega ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõukohane määrus vähendab määruse adressaatide halduskoormust ja Transpordiameti töökoormust. Ühelt poolt täiendatakse küll riigi julgeoleku huvides kavandis esitatavate andmete loetelu, mille kohaselt tuleb edaspidi esitada info mõõdistustöö tellija, tööde tegija ja tegemise eesmärgi, samuti andmete käitlemise kirjelduse kohta. Teisalt leevendatakse nõudeid sadama akvatooriumi ja sadama sissesõidutee mõõdistamise loa andmisele – edaspidi kehtib luba viis aastat, selle loa alusel võib mõõdistustöid teha korduvalt ning iga kord ei pea enam esitama kavandit ega aruannet, nagu seni oli nõutud. Aastas esitatakse Transpordiametile umbes 25–30 mõõdistustöö kavandit, sama palju esitatakse ka mõõdistustöö aruandeid.

Eelnõuga kehtestatakse määruse uus terviktekst, sest võrreldes kehtiva majandus- ja taristuministri määrusega on muudatuste maht suur ning muutub ka määruse struktuur, mistõttu on otstarbekam kehtestada määruse uus terviktekst ja tunnistada kehtiv määrus kehtetuks.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kaheksast paragrahvist.

Määrusega kehtestatakse hüdrograafiliste mõõdistustööde (edaspidi *mõõdistustöö*) loetelu, loa taotlemise ja andmise ning mõõdistustöö aruande kooskõlastamise kord ja nõuded mõõdistustöö tegemisele. Määrust kohaldatakse mõõdistustöö tegemisele, millele on MSOSi § 47 lõike 4¹ kohaselt vaja Transpordiameti luba. Võrreldes kehtiva määrusega on muudatuste

maht suur, mistõttu on otstarbekam kehtestada määruse uus terviktekst ja tunnistada senine määrus kehtetuks. Eelnõu kohaselt muudetakse määruse struktuuri ja täpsustatakse peamiselt loa taotlemisega seonduvat.

Eelnõu §-s 1 defineeritakse, mis on mõõdistustöö luba, ja määratletakse mõõdistustööd, mille tegemiseks on vaja taotleda Transpordiameti luba.

Lõikes 1 on sätestatud, mida loetakse hüdrograafilise mõõdistustöö loaks. Määruse tähenduses on see hüdrograafiliste mõõdistustööde kavand, mille on heaks kiitnud Transpordiamet. See tähendab, et eraldi luba ei anta. Kui Transpordiamet kiidab kavandi heaks, loetakse see ühtlasi mõõdistustöö loa andmiseks, st otsus heaks kiita ongi luba. Selline lähenemine põhineb haldusmenetluse ökonoomikal. Nõuded kavandile on sätestatud eelnõukohase määruse § 2 lõigetes 2 ja 3. Kui luba (heakskiitu) ei anta, teeb Transpordiamet loa andmisest keeldumise otsuse ja põhjendab keeldumist. Keeldumise alused on ette nähtud käesoleva eelnõu § 3 lõikes 3.

Lõikes 2 on esitatud konkreetne loetelu mõõdistustöödest, mille tegemiseks on vaja Transpordiameti luba. Tegemist on navigatsiooniohutust mõjutavate mõõdistustöödega. Need on:

- 1) sadama, akvatooriumi ja sadama sissesõidutee mõõdistamine;
- 2) süvendus-, ehitus-, lõhke- ja veekogu sügavust muutvale tööle järgnev mõõdistamine;
- 3) ehitusprojekti koostamiseks või navigatsioonimärgistuse rajamiseks oluliste andmete väljaselgitamiseks tehtud mõõdistamine;
- 4) kaadamisala ja veeliiklust ohustava koha mõõdistamine.

Võrreldes kehtiva määrusega jäetakse välja laevatee mõõdistamine, sest seda tööd korraldab ja teeb Transpordiamet ise, mistõttu ei ole vaja selliseks mõõdistustööks Transpordiametilt luba taotleda.

Lõikes 3 on täpsustatud, et luba ei ole vaja süvendustöö igas vaheetapis kontrollmõõdistuse tegemiseks, see tehakse enne süvendustöö lõpetamist. Võrreldes kehtiva määrusega (§ 1 lg 2) sätte sisu ega sõnastus ei muutu.

Eelnõu § 2 reguleerib mõõdistustöö loa taotlemist. Loa taotlemise kohustus tuleneb MSOSi § 47 lõikest 4¹, ning lõigetes 5¹ ja 5² on sätestatud millistel juhtudel Transpordiamet luba ei anna. Seda ei anta juhul, kui kavandatav mõõdistustöö ei võimalda tagada ohutut veeliiklust või kui mõõdistustehnoloogia ja -metoodika ei võimalda saavutada nõutud täpsusklassile vastavat tulemust või kui see ohustab riigi julgeolekut. Loa taotlemine ja selle saamine on mõõdistustöö tegemise eelduseks.

Lõike 1 kohaselt tuleb loa saamiseks esitada Transpordiametile taotlus koos mõõdistustöö kavandiga. Ka kehtiva määruse kohaselt on kavandi esitamine kohustuslik.

Lõikes 2 on loetletud mõõdistustöö kavandis esitatavad andmed. Need võimaldavad Transpordiametil hinnata, kas kavandatav mõõdistustöö võimaldab tagada ohutut veeliiklust ning kas mõõdistustehnoloogia ja -metoodika võimaldavad saavutada nõutud täpsusklassile vastavat tulemust. Kavandis esitatakse andmed selle kohta, miks, kus ja kuidas mõõdistustöid kavandatakse teha.

Võrreldes kehtiva määrusega (§ 3 lg 1) on kavandi andmete loetelusse lisandunud info mõõdistustöö tellija, tööde tegija ja tegemise eesmärgi, samuti andmete käitlemise kirjelduse kohta. Andmete käitlemisel on oluline mitte ainult see, kus neid hoitakse ja kellele on neile juurdepääs, vaid ka mis andmekandjaid kasutatakse, kellele (eelkõige kolmandad isikud) ja kuidas andmeid edastatakse (e-post, muu vahend). Need lisaandmed kavandis võimaldavad Kaitseväel ja Kaitsepolitseiametil, kes kooskõlastavad esitatud taotluse, senisest tõhusamalt teha taustakontrolli ning hinnata, kas kavandatav mõõdistustöö võib kujutada ohtu julgeolekule. Muud kavandis esitatavad andmed on jäänud võrreldes kehtiva määrusega samaks.

Mõõdistustöö tegija andmed on vajalikud tuvastamiseks andmete otsest töötlejat, kuna nimetatud andmed ja nende kaitse võivad olla seotud riigi julgeoleku tagamisega. Riigil on vaja teada, kes strateegiliselt olulisi andmeid töötleb ja mis eesmärgil. Infot veesõiduki kohta on vaja töödelda, kuna Eesti merealal liikuvaid veesõidukeid on riigi julgeoleku tagamise huvides vaja hoida teravama tähelepanu all seoses viimaste aastate hübriidtegevuste riski suurenemisega. Andmete töötlemise kirjelduse informatsiooni on vaja, kuna julgeolekupõhjusel on vaja tuvastada riskid, mis on seotud küberturbe ja andmete lekkimisega.

Lõikes 3 on sätestatud Transpordiameti õigus nõuda kavandi muutmist. Seda on vaja juhul, kui kavandis määratud mõõdistusala ei ole navigatsiooniohutuse tagamiseks piisav. Näiteks juhul, kui mõõdistatakse sadama akvatooriumi, kuid mitte sinna viivat laevateed, või mõõdistatakse ainult sadama süvendatud osa, aga jäetakse mõõdistamata kõrvalalad, kuhu võib samuti süvendamise käigus eemaldatud materjali kanduda.

Mõõdistustööde kavandit ei kiideta heaks või kavandi muutmist võidakse nõuda, kui mõõdistustööde loa kooskõlastajad tuvastavad taotlejaga, andmete töötlemisega vms asjaoludega seotud julgeolekuriske ning seega keeldutakse loa andmisest või nõutakse kavandi muutmist. Näiteks võidakse nõuda andmete töötlemise lisanõuete rakendamist andmete parema kaitsmise eesmärgil või avalikes süsteemides töötlemise vältimist. Samuti võidakse keelduda loa andmisest, kui tuvastatakse, et taotleja või taotluses märgitud veesõiduk on näiteks olnud seotud, on seotud või võib olla seotud rahvusvaheliste sanktsioonide rikkumisega või muude riiklike või rahvusvaheliste õigusaktide nõuete rikkumisega.

Eelnõu § 3 sätestab mõõdistustöö loa andmise ja kehtetuks tunnistamise.

Lõike 1 kohaselt annab Transpordiamet mõõdistustöö loa või keeldub selle andmisest seitsme tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Kehtivas määruses (§ 2 lg 4) oli ajavahemikuks viis tööpäeva. Tuleb arvestada, et selle ajavahemiku jooksul on vaja kavand kooskõlastada Kaitseväe ja Kaitsepolitseiametiga ning viis tööpäeva ei ole piisav ajavahemik arvestades Kaitseväe ja Kaitsepolitseiamenti kooskõlastamise tähtaega.

Lõike 2 kohaselt kooskõlastab Transpordiamet mõõdistusloa taotluse enne loa andmist Kaitseväe ja Kaitsepolitseiametiga. Kaitseväge ja Kaitsepolitseiamet kooskõlastavad taotluse viie tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Võrreldes kehtiva määrusega (§ 2 lg 5) kooskõlastamise kohustus ega tähtaeg ei muutu.

Lõikes 3 sätestatakse, millistel juhtudel ei anta määruse § 1 lõikes 2 loetletud mõõdistustöödeks luba. Seda tehakse järgmistel juhtudel:

- kavandatav mõõdistustöö ei võimalda tagada ohutut veeliiklust;
- mõõdistustehnoloogia ja -metoodika ei võimalda saavutada nõutud täpsusklassile vastavaid tulemusi;

- mõõdistustöö tegija või tegemine võib ohustada riigi julgeolekut.

Võimalik oht julgeolekule võib olla tingitud järgmistest faktoritest:

- ei ole võimalik tuvastada mõõdistustööde tegemise eesmärki;
- mõõdistustööde tegemine ei vasta olulisel määral mõõdistustööde loa andmise aluseks olnud mõõdistustööde kavandis esitatud või muudele loaga seotud nõuetele;
- taotleja on loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel on oluline tähtsus loa väljastamise üle otsustamisel;
- taotlejat on viimase kolme aasta jooksul karistatud meresõiduohutuse seaduse alusel toime pandud rikkumise eest;
- eraisikust taotleja ei ole Euroopa Liidu või NATO liikmesriigi kodanik või juriidiline isik ei ole Euroopa Liidus registreeritud;
- mõõdistustööde tegijat või mõõdistustööde loa taotlejat on varem karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- mõõdistustööde tegijat või mõõdistustööde loa taotlejat on varem karistatud riigivastase kuriteo või inimsusvastase või rahvusvahelise julgeoleku vastase kuriteo eest, olenemata sellest, kas need karistusandmed on karistusregistrist kustutatud, või tööde tegija või loa taotleja kohta on andmeid või alust arvata, et ta kuulub kuritegelikku ühendusse või terroriühendusse või on toime pannud või võib toime panna terrorikuriteo või on seotud terrorikuriteo rahastamise või toetamisega või rahapesuga;
- taotleja kohta on põhjust kahtlustada, et ta võib ohustada Eesti Vabariigi julgeolekut muul viisil, mida eespool ei ole nimetatud.

Lõike 4 kohaselt tunnistatakse mõõdistustöö luba kehtetuks, kui pärast selle andmist ilmneb mõni lõikes 3 sätestatud asjaolu, mille pärast ei oleks luba antud.

Eelnõu § 4 reguleerib mõõdistustöö loa kehtivust.

Lõike 1 kohaselt kehtib luba üldjuhul mõõdistustöö tegemiseks mõõdistustöö kavandis märgitud tingimustel, ajal ja mõõdistusalal. Reeglina on luba ühekordne.

Lõiked 2 ja 3 reguleerivad loa kehtivust sadama akvatooriumi ja sissesõidutee mõõdistamisel. Praktikas korraldab sadama akvatooriumi ja sissesõidutee mõõdistamist sadamapidaja ise (või tellib teenuse mõõdistustöid pakkuvalt ettevõtjalt), kes vastutab sadamaseaduse kohaselt muu hulgas ohutuse tagamise eest sadama akvatooriumil ja sissesõiduteel. Samas selgub tihti pärast järjekordset mõõdistamist, et eelmise mõõdistusega võrreldes veeliikluse ohutust mõjutavaid muutusi pole. Näiteks regionaalseid sadamaid haldav ja arendav AS Saarte Liinid, kes valdab 18 sadamat, korraldab sadamates mõõdistustöid igal aastal. Selleks peab mõõdistustöö tegija esitama iga sadama kohta eraldi kavandi (kokku 18 kavandit) ning pärast mõõdistustööde tegemist esitama kõigi tööde kohta mõõdistustöö aruanded. Samuti peab Transpordiamet kõik esitatud 18 mõõdistustöö kavandit ja aruannet menetlema, kuigi enamikul juhtudel selleks vajadus puudub. Tegelikult on iga-aastase mõõtmise tulemused sadamates reeglina samad ning iga kord kavandit esitada ei ole praktiline. Samuti ei ole tegemist ühestki rahvusvahelisest konventsioonist tuleneva nõudega.

Tarbetu bürokraatia vähendamiseks nähakse määrusega ette, et sadama akvatooriumi ja sadama sissesõidutee mõõdistamise töö luba kehtib viis aastat ning selle loa alusel võib mõõdistustöid teha korduvalt. See kehtib kõikide sadamate, mitte ainult mitut sadamat omava ettevõtja suhtes, ning ka siis, kui sadamapidaja ise ei tee mõõdistustöid, vaid tellib need mõõdistustöid pakkuvalt ettevõtjalt ning see ettevõtja on iga kord sama.

Lõikes 4 täpsustatakse, et lõikes 2 sätestatud loa kehtivus lõpeb enne tähtaja möödumist, kui selle kehtivusaja jooksul muutuvad määruse § 2 lõike 2 punktis 2, 5 või 6 nimetatud andmed. Need on mõõdistustöö tegija andmed, mõõdistustöö metoodika ja täpsusklass ning mõõdistustööks kasutatavate seadmete või aparatuuri tehnilised andmed.

Transpordiamet annab lõikes 2 nimetatud loa välja talle esitatud kavandi alusel, mis sisaldab eespool nimetatud andmeid. Kui loa kehtivusaja jooksul tuleb sadama akvatooriumi või sissesõiduteed mõõdistama mõni muu ettevõtja või muutub mõõdistustöö metoodika või kasutatavad seadmed, ei ole tegemist enam samade eeldustega, mille alusel Transpordiamet sadamale loa väljastas. Sellisel juhul senine luba lõpeb ning sadama akvatooriumi või sissesõidutee mõõdistamiseks tuleb taotleda uus luba.

Eelnõu § 5 reguleerib nõudeid mõõdistustöö tegemisele.

Lõige 1 sätestab, et mõõdistustöö tegemise aluseks on mõõdistustöö luba. Kehtiva määruse sõnastust, mille kohaselt on töö aluseks mõõdistustöö kavand, on täpsustatud. Kavand ise ei saa olla luba, sest see on taotluse osa. Kuna taotluse osana esitatava kavandi kiidab heaks Transpordiamet, loetaksegi otsus kavand heaks kiita loaks. Nagu eespool mainitud, eraldi luba ei vormistata ega anta.

Lõikes 2 on viidatud mõõdistustöö aluseks olevale Rahvusvahelise Hüdrograafiaorganisatsiooni (IHO) standardile S-44, mis reguleerib eelkõige nõudeid hüdrograafilise mõõdistustöö täpsusele. Standardi rakendamine tehti kohustuslikuks kehtiva määruse jõustumisel 2022. a detsembris, eelnõukohase määrusega seda ei muudeta. Võrreldes kehtiva määrusega jäetakse välja võimalus lähtuda standardiga S-44 samaväärsetest nõuetest, sest Euroopa Liidus ega Eestis ei ole samaväärseid nõudeid kehtestatud ning see täiendus on seega tarbetu.

Lõike 3 kohaselt peab määruse § 1 lõike 2 kohaseks mõõdistustööks kasutatav aparaatuur võimaldama sügavuste mõõtmist ja koha määramist kavandatava täpsusklassi saavutamiseks piisava täpsusega. Kui mõõdistustöö tegemiseks planeeritud seadmed ei võimalda soovitud täpsusklassi mõõdistust saavutada, ei anna Transpordiamet MSOSi § 47 lõike 4¹ kohaselt luba mõõdistustööd teha. Võrreldes kehtiva määrusega sõnastus ei muutu.

Lõike 4 kohaselt on sarnaselt kehtiva määrusega Transpordiameti esindajal õigus jälgida ja kontrollida mõõdistustöö tegemist ja mõõdistamisandmete töötlust ning nende vastavust mõõdistustöö kavandile. Praktikas teeb Transpordiamet pistelist kontrolli, kas mõõdistustöö tegija kasutab näidatud tehnoloogiat ja metoodikat.

Eelnõu § 6 reguleerib mõõdistustöö aruande sisu.

Lõike 1 kohaselt peab § 1 lõikes 2 loetletud mõõdistustöö tegija koostama mõõdistustöö aruande, milles on esitatud andmed mõõdistustöö tulemuste ja selle tegemise kohta. Aruande esitamise kohustus on ka kehtiva määruse alusel.

Lõikega 2 täpsustatakse, millal ei pea mõõdistustöö aruannet koostama. Seda ei pea tegema juhul, kui sadama või sadama sissesõidutee mõõdistamise tulemus näitab, et eelmise mõõdistusega võrreldes veeliikluse ohutust mõjutavad muutused puuduvad. Muudatus on seotud eelnõukohase määruse § 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud pikemaajalise loaga sadama akvatooriumi ja sissesõidutee mõõdistamiseks. Üldjuhul on iga-aastase mõõtmise tulemused sadamates reeglina samad, mistõttu ei ole iga kord kavandit esitada otstarbekas, kui puuduvad

veeliikluse ohutust mõjutavad muutused. Sellistel juhtudel kavandi igal aastal esitamise kohustust ei ole, mis vähendab nii mõõdistustööd tegevate ettevõtjate ja sadamapidajate halduskoormust kui ka Transpordiameti töökoormust.

Lõige 3 sätestab kohustuslikud andmed, mis peavad aruandes sisalduma. Võrreldes kehtiva määrusega on lisandunud mõõdistustöö tegija andmed: füüsilise või juriidilise isiku kontaktandmed, vastutava isiku ees- ja perekonnanimi ning tema ametikoht, veesõiduki nimi ja veesõiduki juhi andmed) ning mõõdistustööga saadud andmete käitlemise kirjeldus, sealhulgas Transpordiametile ja kolmandatele isikutele andmete edastamise viis. Sisuliselt on tegemist sama või sarnase teabega, mille pidi esitama taotluses ja selle lisas olevas kavandis (vt eespool eelnõu §-de 2 ja 3 selgitust). Välja on jäetud:

- põhjasette proovi võtmise korral selle tulemus, proovipunktide koordinaadid ja sette kirjeldus, sest selliseid töid nende mõõdistuste käigus reeglina ei tehti;
- kõrgusandmed kõrgussüsteemis EH2000, sest kõrgussüsteemis esitatud nõue on kirjas § 6 lõike 4 loetelus (mõõdistustöö aruande lisad), st kehtiv sõnastus oli dubleeriv.

Lõikes 4 on esitatud aruande kohustuslikud lisad, mis on navigatsiooniteabe jaoks vajalikud, need esitatakse hüdrograafia infosüsteemi ning on aluseks navigatsioonikaartide tegemisel. Need on:

- mõõdistustöö käigus tuvastatud veeliikluse seisukohalt oluliste objektide koordinaadid ja sügavused eraldi tekstifailina;
- andmetöötluse läbinud hõrendamata sügavuspunktid XYZ-formaadis tekstifailina;
- mõõdistuse algandmestik enne andmetöötlust digitaalselt.

Võrreldes kehtiva määrusega on aruande lisade loetelu jäänud samaks.

Eelnõu § 7 reguleerib mõõdistustöö aruande heakskiitmise menetlust.

Lõikes 1 nähakse ette tähtaeg aruande heakskiitmiseks esitamiseks: aruanne tuleb esitada kolme kuu jooksul mõõdistustöö lõpetamisest arvates. Võrreldes kehtiva määrusega jääb tähtaeg samaks. Tähtaeg võimaldab tagada, et mõõdistustöö käigus kogutud andmed võimaldavad tagada veeliikluse ohutust. Kui aruanne on esitatud hilinemisega, on see aluseks mõõdistustöö aruande heakskiitmiseks keeldumisele – praktikas on esinenud olukordi, kus mõõdistustöö aruannet ei esitatagi Transpordiametile või tehakse seda oluliselt hiljem, isegi aastaid pärast mõõdistustöö tegemist. Sellisel juhul ei vasta tegelik sügavusolukord enam tehtud mõõdistuste andmetele ning seega ei ole veeliikluse ohutus tagatud.

Lõikes 2 on sätestatud tähtaeg, mille jooksul Transpordiamet kiidab mõõdistustöö aruande heaks või keeldub selle heakskiitmisest. Selleks on ametil aega viis tööpäeva aruande esitamisest arvates. See aeg on sama ka kehtivas määruuses.

Lõikega 3 nähakse ette mõõdistustöö aruande heakskiitmisest keeldumise põhjused, mida kehtivas määruuses ei olnud. Need on järgmised:

- mõõdistustööks on kasutatud täpsusklassi jaoks sobimatut tehnoloogiat;
- mõõdistustöö tulemustes esineb märgatavaid vigu;
- aruanne ei sisalda kõiki nõutavaid andmeid, mis on sätestatud § 6 lõikes 3;
- aruandele ei ole lisatud kõiki § 6 lõike 4 alusel nõutavaid lisasid.

Sisuliselt on tegemist alustega, mille esinemise korral keeldub Transpordiamet mõõdistustöö aruande heakskiitmisest ka praegu, kuid kehtivas määruuses ei olnud need sõnaselgelt sätestatud.

Lõike 4 kohaselt kannab Transpordiamet heakskiidetud mõõdistustöö aruandes kajastatud mõõdistustöö andmed hüdrograafia infosüsteemi (HIS).¹ Selle pidamise eesmärk on hüdrograafiliste andmete kogumise korraldamine ja töötlemine, et tagada riigiasutustele õigusaktidest tulenevate veeliikluse ohutuse või keskkonnakaitsega seotud ülesannete täitmiseks ning riikliku järelevalve tegemiseks vajalikud andmed. Sama nõue on sätestatud kehtiva määruse § 5 lõikes 3.

Lõike 5 kohaselt on Transpordiametil õigus kasutada HISi kantud mõõdistustööde andmeid navigatsiooniteabe täiendamiseks. Seda on vaja parema õigusselguse tagamiseks. Ka praegu kantakse andmed HISi, kuid kuna see ei ole nii selgelt sätestatud, on tekkinud mõõdistustööde tegijate hulgas segadus, kas Transpordiametil on õigus navigatsiooniteabes mõõdistusandmeid kasutada või mitte. Nimetatud säte väldib selliste olukordade tekkimist tulevikus.

Eelnõu § 8 kohaselt tunnistatakse kehtetuks mõõdistustööde tegemist seni reguleerinud majandus- ja taristuministri 20. detsembri 2022. a määrus nr 102 „Hüdrograafiliste mõõdistustööde loetelu, loa taotlemise, andmise ja mõõdistustöö aruande heakskiitmise kord ning nõuded mõõdistustöö tegemisele“.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõju

Määrusel puudub sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju, mõju välissuhetele, majandusele, loodus- ja elukeskkonnale, regionaalarengule ning riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele ning kuludele ja tuludele.

Määrusega vähendatakse bürokraatiat. Pikemaajaline luba sadama akvatooriumi ja sissesõidutee mõõdistamiseks vähendab mõõdistustöö tegijate ja sadamapidajate halduskoormust ning Transpordiameti töökoormust. Edaspidi kehtib selline luba reeglina viis aastat, mis tähendab, et mõõdistustöö tegijal, kes mõõdistab sadama akvatooriumi või sissesõiduteed, ei ole enam kohustust esitada mõõdistustöö tegemiseks igal aastal taotlusi mõõdistustöö loa saamiseks koos mõõdistustöö kavandiga. Reeglina on iga-aastase mõõtmise tulemused sadamates samad ning iga kord kavandit esitada ei ole otstarbekas. Sadamate mõõdistamiseks esitatakse Transpordiametile aastas keskmiselt 25–30 taotlust, selle võrra väheneb Transpordiameti töökoormus.

Samuti kaob iga-aastane mõõdistustöö aruande esitamise kohustus, kui sadama või sadama sissesõidutee mõõdistamine näitab, et eelmise mõõdistusega võrreldes veeliikluse ohutust mõjutavad muutused puuduvad. Ka neid aruandeid esitatakse Transpordiametile keskmiselt 25–30 aastas, neist enamik sadamates tehtud mõõdistustööde kohta.

Lisaks on määrusel mõningane mõju julgeolekule. Määrusega reguleeritavad tegevused, eelkõige mõõdistusloa andmine, on olulised muu hulgas mereolukorrateadlikkuse seisukohast. Vältimaks võimalikku ohtu riigi julgeolekule kooskõlastavad mõõdistustööde taotluse nii Kaitsevägi kui ka Kaitsepolitsei amet (vt MSOSi § 5²). Võrreldes kehtiva määrusega täpsustatakse mõõdistustöö kavandis esitatavat loetelu andmetest, mille Kaitsevägi ja Kaitsepolitsei amet taotluse kooskõlastamise käigus läbi vaatavad. See on vajalik riigi

---

¹ Andmekogu on kehtestatud majandus- ja taristuministri 31.01.2023. a määrusega nr 6 „Hüdrograafia infosüsteemi põhimäärus“.

julgeoleku tagamiseks, sh selleks, et tuvastada võimalikud riskid, mis on seotud küberturbe ja andmete lekkimisega. Muudatus ei mõjuta kummagi asutuse töökoormust. Praktika on näidanud, et mõõdistustöid ei tehta aasta ringi, mistõttu on ka taotluste läbivaatamine perioodiline ega ole nõudnud asutustelt lisatööjõu palkamist.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega kulusid ega tulusid ei kaasne. Samuti ei ole määrus seotud lisategevustega.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Kaitseministeeriumile.

Lisaks esitatakse eelnõu arvamuse avaldamiseks Logistika ja Sadamate Liidule, MTÜ-le Eesti Merendusklaster, Meremõõdukeskus OÜ-le, ASile Tallinna Sadam, ASile Saarte Liinid ja Lotrell Service OÜ-le.